

מהלואי הושן

יוצא לאור ע"י מכון אבני הושן

חידושי ושיעורי מורינו
הגאון רבי שמואל ניימאן שליט"א
אב"ד אבני הושן – מאנסי

מכון
אבני
הושן

ח

פרשת חיי שרה | תשפ"ב

מקדש לרפואת מרן שמואל בן שרה פערל

עניני הפרשה

מעשה אבות סימן לבנים [ג]

מעשי אבות סימן לבנים - חלק ג'

יצאו ממצרים כן ממש היה הדבר, וכלשון הכתוב בפרשת בא בעת יציאת ישראל ממצרים (שמות י"ב ל"א) 'ויקרא (פרעה) למשה ולאהרן לילה ויאמרו קומו צאו מתוך עמי גם אתם גם בני ישראל ולכו עבדו את ה' כדברכם. גם צאנכם גם בקרכם קחו כאשר דברתם ולכו וברכתם גם אותי'.

וברמב"ן שם: קומו צאו מתוך עמי. מצות מלך שיצאו מיד, כי לא אתן לכם רשות לעמוד בתוך עמי כלל, ע"כ. והיינו שכשהגיע השעה והזמן שצריכים בני ישראל לצאת ממצרים, לא רק שהתיר להם פרעה לצאת ממצרים, אלא שצומו והורה להם לצאת ממצרים, וגירשם משם במצוות מלך, וזהו ממש כמו שהיה עם זקנים אברהם שפרעה גירשו לצאת ממצרים.

[ובטעם הדבר שעשה כן הקב"ה, שפרעה יירא ממכת בכורות ויגרש את בני ישראל מארצו, ולא סגי בזה שיתן להם רשות לצאת ממצרים, איתא כתוב בספרים הקדושים שגם זה מחסדי הבורא ב"ה, מכיון שאם פרעה היה נותן להם רשות לצאת ממצרים מרצונו הטוב, ובני ישראל אכן היו יוצאים ממצרים בעבור זאת שפרעה היטב עמם ונתן להם רשות לצאת, אזי יהיה לבני"ת תחושה שגם פרעה עזר להם ביציאתם והיה להם הרגשה של קצת הכרת תודה לפרעה על טובתו שהיטיב עמם, ובעבור זאת עשה הש"ת שממש יגרשם מארצו (והוא גירשם ממצרים בחזקה, כי פחד ממכת בכורות וכמבואר שם), ויוצא בזה, שכלל ישראל יצאו ממצרים כי ממש גירשם משם, ולא בגלל שנתן להם לצאת ברוב טובו, וממילא אין לישראל שום הרגשה של תודה לפרעה כלל וכלל.]

ד. כ"ד) בענין בנות ישראל במצרים ש'לא נמצא אחד מהן פרוץ בערוה, שנאמר (ויקרא כ"ד) ויצא בן אשה ישראלית וגו', להודיע שבחן של ישראל, לא נמצא בהם אלא זו ופירסמה הכתוב'.

כח הקדושה והצדקות של שרה אמנו

והכח הכביר ההיא, הגיע להם מזקינתם שרה אמנו, שבעת ששהו אברהם במרים שלקח פרעה את שרה אמינו, אזי תיכף ומיד היה צריך להחזירה. וכך לעומת זה היה גם בכלל ישראל במצרים, שגדרו עצמן מן עריות, ולא התחתנו עם הנכרים שמה במשך כל שנות גלותם במצרים והיו כולם קדושים וטהורים ולא היה בהם שמץ פגם ופסול, וכל זאת נבע מכח הקדושה הרבה אשר נשפע להם משרה אמינו וכמו שמסיים המדרש הנ"ל א"ר אבא ב"כ שרה ירדה למצרים וגדרה עצמה מן הערוה, וכל הנשים (במצרים) נגדרו בזכותה, וזה היה סימן רב לבנים בעת היותם בגלות מצרים.

שילוח פרעה את אברהם אבינו ממצרים

בהמשך הכתוב חזינו, שפרעה שילח את אברהם אבינו ממצרים, ולא רק שנתן לו רשות ללכת אלא ממש גירש אותו ממצרים. וכמו שאומר הכתוב (כאן י"ב י"ט - כ') ... ועתה הנה אשתך קח ולך. ויצו עליו פרעה אנשים וישלחו אתו ואת אשתו ואת כל אשר לו. וברש"י בד"ה 'קח ולך': לא כאבימלך שאמר לו (כאן כ' ט"ז) הנה ארצי לפניך, אלא אמר לו לך ואל תעמד, שהמצרים שטופי וכו', ע"כ. שפרעה הורה לאברהם אבינו וציווהו שילך ממצרים.

גירוש פרעה את בני ישראל ממצרים

ודברים הללו היה ג"כ סימן לבנים, שכשהם

ירידת אברהם אבינו למצרים ולקחת שרה אמנו על ידי פרעה

בתורה הקדושה בעניין השתלשלות העניינים בעת שירד אברהם אבינו למצרים מפני הרעב שהיה בארץ ישראל, מספר הכתוב את מעשה לקיחת שרה אמינו על ידי פרעה, וכמו שכתוב בפסוק (בראשית י"ב י"ד - כ') 'ויהי כבוא אברם מצרימה... ויראו אותה שרי פרעה... ותקח האשה בית פרעה. ולאברם היטיב בעבורה ויהי לו צאן ובקר וחמורים ועבדים ושפחה ואתונות וגמלים. וינגע ה' את פרעה נגעים גדלים ואת ביתו על דבר שרי אשת אברם. ויקרא פרעה לאברם ויאמר מה זאת עשית לי למה לא הגדת לי כי אשתך הוא. למה אמרת אחותי הוא ואקח אתה לי לאשה ועתה הנה אשתך קח ולך. ויצו עליו פרעה אנשים וישלחו אתו ואת אשתו ואת כל אשר לו'. והיינו, שפרעה לקח את שרה אמנו לביתו, ומיד אחר כך כשקיבל נגעים בעבור זאת, החזירה ושלחה.

ונוכל לומר בזה, שרב זכותה של שרה אמינו בדבר זה, שבעבור עוצם קדושתה ורב צדקתה, סיבב הקב"ה שמיד יחזירה פרעה.

מעשה אבות סימן לבנים בהיות כלל ישראל במצרים

ובהמעשה אבות סימן לבנים די ש כאן, נראה ע"פ מה שאמרנו בשיעורים הקודמים, שירידת אברהם אבינו למצרים הרי זה סימן לבנים שכלל ישראל ירדו גם כן למצרים, ויהיו שם בשנות הגלות תחת שלטון פרעה והמצריים.

והיה זה סימן לבנים, ששם במצרים כשישראל היו בגלות, לא היה אף פעם שיחטאו בנות ישראל עם המצריים, וכמו שמובא במדרש רבה (שיר השירים,

